

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології

Кафедра української літератури

**СИЛАБУС
КОМІКСИ В ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ
ПРОСТОРИ**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Освітня програма: В11.01 Українська мова і література.

Предметна спеціальність: В11 Філологія (за спеціалізаціями).

Спеціалізація В11.01 Українська мова та література.

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки.

Освітня кваліфікація: бакалавр філології за спеціалізацією (українська мова та література).

Затверджено на засіданні
кафедри української літератури.
Протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Комікси в літературно-мистецькому просторі
Викладач (-і)	Деркачова О. С.
Контактний телефон викладача	0671556730
Е-mail викладача	olga.derkachova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс «Комікси в літературно-мистецькому просторі» присвячений вивченню коміксу як самостійного культурного й художнього феномена, що поєднує літературні та візуальні засоби виразності. Дисципліна розглядає комікс у контексті світової та української культури, його жанрову специфіку, нарративні стратегії, естетику й взаємодію слова та зображення. У межах курсу аналізуються історія становлення коміксів, їх зв'язок із літературною традицією, кінематографом, графічним дизайном і масовою культурою. Курс акцентує на освітньому та комунікативному потенціалі коміксів, їх ролі у формуванні читацької культури, критичного мислення та візуальної грамотності.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою курсу є формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про комікс як літературно-мистецький феномен, розвиток навичок аналізу візуально-текстових нарративів, а також усвідомлення ролі коміксів у сучасному культурному, освітньому та соціальному просторі.</p> <p>Цілі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомити здобувачів освіти з історією виникнення та розвитку коміксів у світовому й українському культурному контексті. 2. Розкрити жанрову специфіку коміксу, особливості його поетики та нарративних стратегій. 3. Сформувати вміння аналізувати взаємодію вербальних і візуальних елементів у коміксах. 4. Осмислити роль коміксів у сучасному мистецькому процесі, масовій культурі та освіті. 5. Навчити використовувати комікси як інструмент культурної комунікації та освітньої практики. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК:</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p>	

ФК:

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації тексту.

ФК 14. Здатність застосовувати різноманітні форми та методи викладання української мови і літератури в загальноосвітній школі, професійні знання в організації виховної діяльності в класі; здатність розуміти основні функції та завдання педагогіки школи та специфіки діяльності педагога.

ПРН:

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

5. Організація навчання**Обсяг навчальної дисципліни**

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	В11 Філологія (за спеціалізаціями)	Другий	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	Лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Поняття про комікси. Історія становлення	2	2	10
Тема 2. Структура та види коміксів	2	2	10
Тема 3. Український комікс	2	4	10
Тема 4. Зарубіжний комікс	2	4	10
Тема 5. Освітній потенціал коміксів. Комікси на допомогу вчителю	2	2	10
Тема 6. Цифрові інструменти для створення коміксів	2	4	10
ЗАГ.	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Залік, максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає: 50 балів – оцінка за практичні заняття 25 балів – контрольна робота 20 балів – самостійна робота 5 балів – неформальна освіта		
	Шкала оцінювання: національна та ECTS		
	Сума балів за всі види	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою

	навчальної діяльності		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку	
	90 – 100	A	відмінно	Зараховано	
	80 – 89	B	добре		
	70 – 79	C			
	60 – 69	D	задовільно		
	50 – 59	E			
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

7. Політика навчальної дисципліни

Студенти повинні дотримуватися «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 2)» <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Студентам рекомендується пройти курси:

«Створюємо якісний навчальний комікс за допомогою простих сервісів (StoryboardThat, ToonyTool, Photopea, PowerPoint)»

«Дидактичні комікси як освітній тренд: методика реалізації на уроці онлайн і офлайн»

За наявності сертифікатів студент отримає додаткові 5 (10) балів до загальної кількості балів.

8. Рекомендована література

Основна

1. Данкан Р., Сміт М., Левіц П. Сила коміксів. Історія, форма й культура. Київ: ArtHuss, 2020. 512 с.
2. Макклауд С. Зрозуміти комікси. Київ: Рідна мова, 2019. 224 с.
3. Метью О., Енді П. Створи власний сценарій. Харків: Ранок, 2024. 96 с.
4. Деркачова О. РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА У КОМІКСАХ «КІБОРГИ». Помежів'я історій. Націотворчі, культурні та туристичні виміри минулого і сьогодення України: Колект. монограф. / Заг. наук. ред. І. Монолатія, Л. Польової. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2023. С.120-146

Допоміжна

5. Елліс Е. Дитяча книга про дорослу ілюстрацію. Київ: ArtHuss, 2024. 256 с.
6. Ушневич С., Деркачова О. Розвиток критичного мислення молодших школярів засобами коміксів про війну. Українські студії в європейському контексті. 2023. № 6. С. 126-135

7. Derkachova O. Comics about the russian-Ukrainian war: educational potential. Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Шевченка. Слово. 2025. №21 (77). С. 146-162
8. Eco U. The Myth of Superman. URL: <http://comicsstudies.pbworks.com/w/file/50572544/eco-superman.pdf>

Викладач: *проф. Деркачова О. С.*